

Werkplaats voor gemeenschapsvorming en initiatief

1^e scholingstraject

Werkplaats BIOGRAFIEKUNDE

**Begeleiding van ontwikkelingspractica:
levensloop- en loopbaanonderzoek en initiatiefontwikkeling
in een kleine groep**
september 2018

1

¹ Illustratie: Annemarie Hendriksen, naar een voorbeeld op de website van Jan Saal (www.jansaal.nl)

Ter inleiding

Levensvragen en persoonlijk ondernemerschap

Bij het leren omgaan met allerlei vraagstukken die mensen in hun werk en/of persoonlijk leven tegenkomen hebben zij steeds vaker behoefte aan begeleiding en inzicht in hun eigen ontwikkeling en die van de ander. Daarbij zien mensen zich voor de opgave gesteld om persoonlijk ondernemerschap te ontwikkelen, dat wil zeggen: initiatief te nemen om de eigen levensopgave gestalte te geven.

Begeleiding vanuit een deskundigheid over wat ontwikkeling is en over hoe ontwikkelingsprocessen verlopen, komt dan bij uitstek tegemoet aan deze behoefte. Deze biedt mensen handreikingen om de eigen ontwikkeling in de eigen biografie te leren kennen en onderzoeken; en daarmee om nieuwe inzichten te verwerven over het eigen verleden, een nieuwe verhouding te vinden tot het heden en keuzes te maken voor de toekomst. Hierdoor wordt het vermogen versterkt de levensloop en loopbaan vanuit eigen verantwoordelijkheid vorm en betekenis(sen) te geven, in het dagelijks leven.

Een ontwikkelingspracticum: onderzoek aan de hand van je eigen vragen in een kleine groep

Het begeleiden van een ontwikkelingspracticum in een kleine groep is een sociale vorm van onderzoek. Je begeleidt immers alle deelnemers niet alleen bij het onderzoeken van en vertellen over hun levensloop aan de hand van hun vraag, maar ook bij het luisteren naar en reageren op elkaar. Je bewaakt daarbij de spelregels, zodat (voor)oordelen kunnen worden terughoudend en het wezenlijke waarneembaar kan worden. Je reikt handvatten aan voor de communicatie over de eigen biografische vragen en ervaringen en die van een ander. Deze kunnen ook in het dagelijks leven weer bijdragen aan gesprek en werkelijke ontmoetingen.

Het werken in de groep maakt het ook mogelijk te vertellen over belangrijke algemeen-biografische inhoud en ontwikkelingswetmatigheden en daarover in gesprek te gaan. Ook deze inhoud dragen eraan bij dat iedere deelnemer inzicht krijgt in het unieke van de eigen biografie.

Tegelijkertijd bewerkstelligt het sociale proces in een practicum moderne gemeenschapsvorming, en maakt deze ervaarbaar en beter waarneembaar in het dagelijks leven.

De methodiek

De methodiek die je in de Werkplaats Biografiekunde kunt eigen maken, sluit aan bij en maakt ruimte voor het ontwikkelingsproces van de ander. Ze helpt je om daar zo objectief mogelijk naar te kijken en de geestelijke dimensie waar te nemen.

Het stelt eisen aan de begeleider om de methodiek op deze manier te kunnen hanteren. Het is belangrijk dat je bereid en in staat bent steeds weer kritisch te reflecteren op je eigen professionele functioneren; en ook om steeds weer je eigen biografische vragen en ontwikkeling te blijven onderzoeken. Aan al deze aspecten (methodiek, professionele en persoonlijke ontwikkeling) wordt in de opleiding intensief gewerkt.

De methodiek die in de Werkplaats Biografiekunde wordt geleerd, is oorspronkelijk gebruikt binnen het organisatie-advieswerk en later in de vorm van biografiepractica voor particulieren. Ze kent toepassingen in loopbaantrainingen, coachingsgroepen, teambuilding, gemeenschapsvorming, management developmenttrainingen, (begeleide) intervisiegroepen en in individuele levensloop- en loopbaanbegeleiding. Inmiddels worden ontwikkelingspractica vanuit verschillende thema's aangeboden:

organisatieontwikkelingspractica, woonbiografieontwikkelingspractica, ontwikkelingspractica voor ouderen, ouderschapontwikkelingspractica, etcetera.

Doelgroep

De Werkplaats Biografiekunde richt zich op diegenen die ontwikkelingsvragen op het gebied van (studie)loopbaan, levensloop en gemeenschapsvorming willen herkennen en begeleiden vanuit een effectieve methodiek. Het kan daarbij zowel gaan om mensen die biografische begeleiding willen aanbieden vanuit een eigen praktijk of onderneming, als om professionals die (onderdelen van) de biografische methodiek willen integreren in hun beroep zoals procesbegeleiders, (loopbaan)adviseurs, hulpverleners, reïntegratieconsulenten, arbeidsdeskundigen, studieadviseurs, maatschappelijk werkers, (kunstzinnig) therapeuten en anderen.

Ook degenen die willen werken aan het begeleiden van processen van gemeenschapsvorming, in woonprojecten, vernieuwende initiatieven, kunnen zich in deze werkplaats (innerlijke) gereedschappen eigen maken, en praktisch toepasbare instrumenten leren hanteren.

Doel en inhoud van de opleiding

De werkplaats Biografiekunde leidt op in het begeleiden van ontwikkelingspractica in een kleine groep.

De volgende kennis, vaardigheden en houding worden geleerd:

Kennis en inzicht

- kennis van de levensfasen in een normale biografie
- kennis van de ontwikkeling van de menselijke constitutie door de levensfasen heen
- kennis van ondernemerschap in verschillende levensgebieden en levensfasen
- kennis van geld, waarde en bewustzijn bij het ondernemen
- inzicht in de eigen biografische ontwikkeling
- inzicht in de werking van het kunstzinnig werken in de begeleiding
- inzicht in (de eigen) valkuilen in de begeleiding
- inzicht in (de eigen) specifieke vermogens bij de begeleiding
- de waarde van het biografische perspectief in sociale processen en gemeenschapsvorming

Vaardigheden

- geven van constructieve feedback
- kunnen karakteriseren
- kunnen herkennen van onderliggende opvattingen in wat iemand vertelt
- kunnen stellen van wekkende vragen
- kunnen teruggeven in metaforen
- zorgvuldig kunnen geven van voorbereidingsinstructies
- biografisch kunnen kijken, het waarnemen van het wezenlijke
- kritisch kunnen reflecteren op het eigen functioneren in de begeleiding
- het op verantwoorde wijze kunnen vertalen van biografische aspecten naar kunstzinnige oefeningen
- zorgvuldig instructies kunnen geven voor kunstzinnige oefeningen

Houding

- actief kunnen luisteren

- het juiste midden houden tussen betrokkenheid en distantie
- respect voor de unieke biografie van de ander, vanuit een houding van gelijkwaardigheid

Opbouw van het programma

Het programma bestaat uit vijf blokken van vier dagdelen:

Blok 1: Thema: Het verleden I:	De grote boog
Blok 2: Thema: Het verleden II:	Het detail
Blok 3: Thema: Het heden:	De balans
Blok 4: Thema: De toekomst:	De scenario's
Blok 5: Thema: De toekomst II:	Het stappenplan Evaluatie en eindbeoordeling

Elk blok kent de volgende programma-onderdelen:

- Oefenen van begeleidingsvaardigheden en –houding in een kleine groep van maximaal zes deelnemers
- Onderzoek van de eigen biografie (je inbreng dient nu tevens als oefenmateriaal voor de anderen; de begeleiding houdt hierbij in het oog dat er voldoende veiligheid en respect is voor ieders biografie)
- Theoretische inleidingen en verwerking daarvan
- Leerverslag ;
in dit verslag leg je je eigen leervragen vast en de ontwikkeling ervan; ook de tussentijdse leeropbrengsten en oefeningen worden hierin genoteerd. De begeleiders van de opleiding reiken hiertoe instrumenten aan. Doel van het verslag is je eigen leertraject mee vorm te geven vanuit je eigen leervragen en de opbrengst ervan, door de bewuste en kritische reflectie op het verloop, zo groot mogelijk te laten zijn.
- Kunstzinnig werken; de kunstzinnige oefeningen zijn erop gericht
 - je leeropbrengst te vergroten door de leerervaringen op kunstzinnige wijze te verbeelden en te verwerken;
 - kunstzinnige oefeningen zelfstandig toe te kunnen passen bij de biografische begeleiding van cliënten

Certificaat

Aan het einde van de werkplaats ontvangen de deelnemers, bij een voldoende eindbeoordeling door de opleiders, een certificaat waarop staan aangegeven:

- de doelen van de opleiding
- de duur van het traject
- de opleidingsactiviteiten waaraan is deelgenomen
- de inhouden waaraan is gewerkt

Voorwaarden voor deelname

Om deel te kunnen nemen aan de Werkplaats is het noodzakelijk je eigen biografie in een groep te hebben onderzocht, bijvoorbeeld in een loopbaantraining of een biografie- of ontwikkelingspracticum. Deze trainingen en practica worden door Bouwen met mensen en anderen georganiseerd.

Instapgesprek

Nadat het inschrijfformulier is ontvangen, krijg je een uitnodiging voor een instapgesprek. Indien je bij Bouwen met mensen een practicum hebt gedaan, zal dit gesprek veelal achterwege kunnen blijven, tenzij je er zelf behoefte aan hebt. In het instapgesprek zullen vooral je motivatie, leerbehoeften en leerdoelen aan de orde komen. Na het instapgesprek is de aanmelding, na wederzijdse instemming, definitief.

Opleiders en docenten

De werkplaats wordt gegeven door Ingrid Busink en Jan Saal. Ook gastdocenten leveren een bijdrage aan de opleiding.

Jan Saal (1947) heeft 8 jaar een leidinggevende functie vervuld in een papierfabriek en heeft meegewerkt aan de oprichting van de Triodosbank. Daar is hij vervolgens bijna 10 jaar werkzaam geweest als krediet-medewerker. In deze tijd is zijn interesse voor de menselijke biografie gewekt. Sinds 1992 is hij zelfstandig werkzaam als adviseur op het gebied van initiatiefkunde en biografie. Dat wil zeggen dat hij zijn vak heeft gemaakt van de wetmatigheden die te ontdekken zijn bij het nemen van initiatieven en bij de verschillende levensfasen in een mensenleven. In deze thema's komen zijn opleiding, ervaring en interesses bij elkaar.

Ingrid Busink (1965) houdt zich sinds 10 jaar op verschillende manieren bezig met biografiekunde en gemeenschapsvorming. Haar opleidingen zijn de studies klassieke talen en arbeidpsychologie, de opleiding 'Begeleidingsvaardigheden voor Biografie- en Loopbaanonderzoek' bij de Stichting Levenslijnen en diverse trainingen. Haar loopbaan wordt gekenmerkt door een grote diversiteit aan banen en werkzaamheden, van ambachtelijk werk tot aan onderzoek doen en leidinggeven, maar heeft altijd betrekking op sociale processen en vernieuwing van de sociale verhoudingen. Vanuit Bouwen met mensen begeleidt zij de ontwikkeling van woonprojecten o.a. bij processen van gemeenschapsvorming. Tevens is zij mede-oprichter en voorzitter van het bestuur van Coöperatie de Vrije Initiatiefschool, school Talander te Zutphen en van de coöperatie voor vrij onderwijs.

Vervolgtrajecten

De Werkplaats Biografiekunde is de eerste fase van een driejarige Werkplaats Ontwikkelingskunde. In de tweede fase, geheten '*Met het wezenlijke in gesprek*' staan vooral centraal: het werken in individuele gesprekken met de inzichten van de levensfasen in de normale biografie (*hoe kun je de wil van deze mens leren kennen in de verschillende levensfasen?*) en het persoonlijk ondernemerschap; het leren 'vertegenwoordigend spreken' vanuit deze deskundigheid; inzicht in goed en kwaad in de biografie en de maatschappij; en het leren onderscheiden van deze verschillende kanten in je eigen biografie, ook door middel van kunstzinnige verkenningen.

De derde fase is het scholingstraject 'De techniek van de gedragen besluitvorming'. Afhankelijk van de doelstelling van de deelnemer, kan dit laatste traject ook los gevolgd worden.

UBUNTU PRACTICA, Stichting voor Gemeenschapsvorming door ontwikkelingspractica

De Werkplaats Biografiekunde wordt ondersteund door UBUNTU PRACTICA Stichting voor Gemeenschapsvorming door ontwikkelingspractica (i.o). Deze stichting heeft als doelstelling initiatiefnemers die willen werken aan gemeenschapsvorming door middel van ontwikkelingspractica te ondersteunen, met advies en gesprek en ook financieel.

Data en plaats van de bijeenkomsten

De opleiding wordt gegeven in Zutphen. Het gaat om vijf blokken van een vrijdag (drie dagdelen) en een zaterdagmorgen, een startavond en een evaluatiemorgen. Voor de voor- en nabereiding, heb je afhankelijk van je eigen inzet, tussen de 4 en 8 uur per blok nodig. De data van het volgende traject zijn:

Startavond: 20 september, vanaf 19.30 uur
21 en 22 september,
12 en 13 oktober,
2 en 3 november,
23 en 24 november
14 en 15 december

Locatie: ontmoetingscentrum Enkidoe, Oude wand 13, 7201 LJ Zutphen

Minimum aantal deelnemers

Het minimum aantal deelnemers is vier, het maximum vijf.

Kosten

De kosten voor de opleiding bedragen € 1875,-- . We vragen € 200,-- van dit bedrag vooraf, als inschrijfgeld. Het bedrag is inclusief koffie, thee, hand-outs, exclusief ontbijt, lunch en diner.

Annuleringsregeling

Het inschrijfgeld wordt bij het niet doorgaan van de opleiding gerestitueerd, evenals bij annulering voor 6 weken voor de start van de opleiding.

Bij annulering tussen 6 en 2 weken voorbedragen de kosten 50% van de totale prijs.

Bij annulering na twee weken voor het begin van de opleiding bedragen de annuleringskosten 100% van de totale prijs.

Een ander kan als plaatsvervanger aan de opleiding deelnemen, mits aan de voorwaarden voor toelating wordt voldaan.

Inschrijving

Inschrijving geschiedt in volgorde van betaling. Door middel van het aangehechte inschrijvingsformulier kun je je inschrijven voor de opleiding.

Informatie

Voor meer informatie kun je contact opnemen met Ingrid Busink, 06-44426950, of via email: ingrid@bouwenmetmensen.nl

INSCHRIJVING

Werkplaats voor gemeenschapsvorming en initiatief

1^e fase: Werkplaats: 'BIOGRAFIEKUNDE'

Ik schrijf me hierbij in voor de Werkplaats Biografiekunde Het inschrijfgeld (€ 200,--) maak ik/maakt mijn werkgever over op bankrekening NL59 TRIO 07848 22 387, t.n.v. Bouwen met mensen, o.v.v. de startdatum en 'Werkplaats Biografiekunde'

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

De factuur kan verzonden worden naar:

mijn privé-adres

mijn bedrijf/werkgever (vermeld hieronder het adres en t.a.v. wie de factuur kan worden verzonden)

Naam bedrijf/werkgever:

T.a.v. mevrouw/de heer:

Adres:

Postcode en woonplaats:

- Ik ga akkoord met de leveringsvoorwaarden
(www.bouwenmetmensen.nl/bouwenmetmensen)

HANDTEKENING DEELNEMER:

**HANDTEKENING WERKGEVER VOOR
AKKOORD:**

Naam:

Functie: